

Bones pràctiques a Ciències de la Salut:

la via diamant i la prevenció de
fraus editorials

Les vies de l'accés obert

Via verda: dipòsit dels documents de recerca en repositoris d'accés obert promoguts per la comunitat científica o acadèmica

Via daurada: publicació en revistes d'accés obert amb pagament els autors o finançadors de la recerca per costos de publicació (*APCs*)

Via híbrida: els autors o finançadors de la recerca paguen per publicar en accés obert en revistes de pagament (*open choice*)

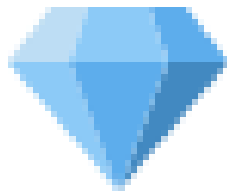
Via bronze: articles que són de lliure lectura en les pàgines dels editors, però sense una llicència oberta explícita que permeti la seva distribució i reutilització (*free to read*)

Via diamant: revistes que publiquen en accés obert, i que no cobren als autors per publicar ni als lectors per llegir (no *APCs*)

La via diamant: comunitat enfront de comercialització

Recomendación de la UNESCO sobre la Ciencia Abierta:

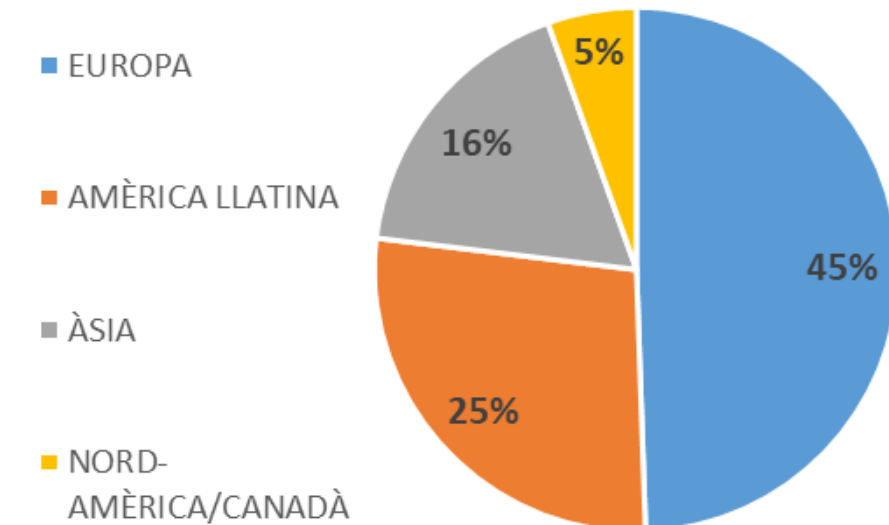
“Un método de publicación de pago, en el que el acceso inmediato a las publicaciones científicas solo se concede a cambio de un pago, no se ajusta a la presente Recomendación”

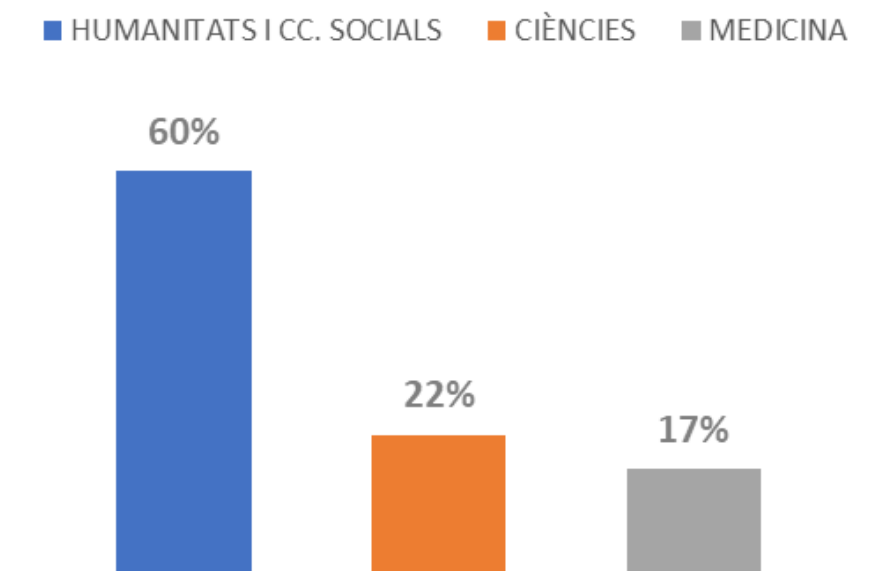
29.000 revistes diamant en tot el món

- Model de publicació col·laboratiu
- Impulsat per la comunitat investigadora
- Financiat per institucions acadèmiques o governamentals, o per societats científiques
- Inclusiu, no genera barreres a la publicació
- Forta dependència del treball voluntari
- Naturalesa multilingüe i multicultural

DISTRIBUCIÓ REGIONAL

DISTRIBUCIÓ TEMÀTICA

Revistes diamant de l'àrea de la Salut: ON PUBLICAR

On publicar per a investigadors de Ciències de la Salut

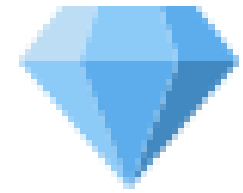
- Eina que recull informació útil en el procés de **selecció d'una revista on publicar** de les incloses dins de les categories JCR Clinical Medicine
- Ofereix informació sobre **factor d'impacte i quartil** dels JCR en cada categoria, **posició** de la revista, **taxes** a abonar per publicar en obert, **bonificació** de taxes i **descomptes**, **política d'autoarxiu** de la revista, etc.
- Inclou **revistes diamant** presents en JCR

No totes estan en DOAJ, treball d'identificació

Korean Stroke Society
NO APC

Anàlisi de revistes diamant ON PUBLICAR

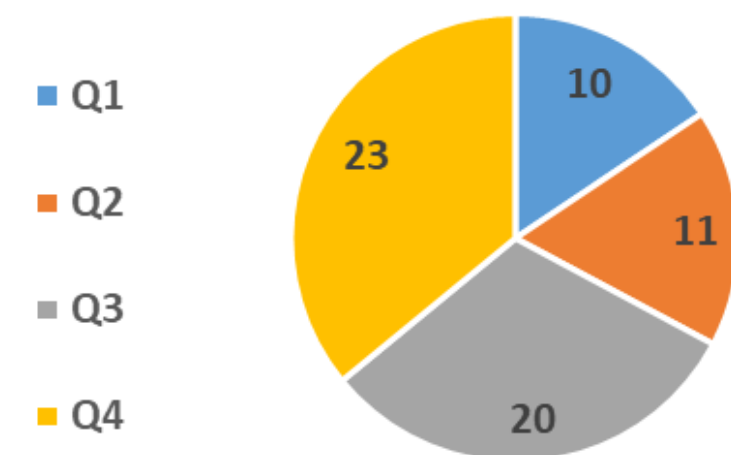
149 revistes diamant en *On publicar CC. de la Salut*

873 articles publicats
en **64 revistes** diamant
per PDI vinculat a la UV

4 títols concentren el **75%** dels articles publicats:

- Revista de neurología
- Anales de pediatria
- Nefrología
- Revista española de quimioterapia

QUARTILS REVISTES DIAMANT
ON S'HA PUBLICAT

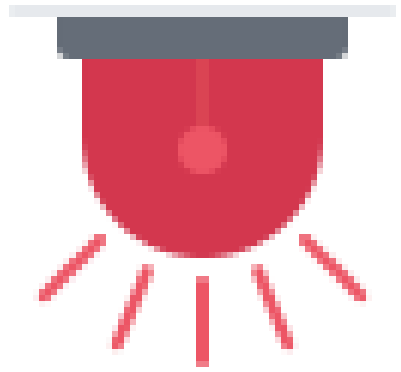

- Llicència més utilitzada **CC BY NC ND**
- Predomini de transferència del **copyright a l'editor**

85 revistes diamant on NO s'ha publicat, 8 en Q1

Fraus editorials en Salut: les revistes “depredadores”

- Són aquelles que publiquen sistemàticament i amb **ànim de lucre** continguts suposadament acadèmics, de manera enganyosa o fraudulenta
- Són de **baixa qualitat**, en molts casos no passen un procés de revisió
- Sovint són **acceptades acadèmicament**, i poden estar indexades en rellevants bases de dades de literatura científica
- Tenen un **alt índex d'acceptació d'articles** i prometen **terminis de publicació molt curts**
- Resulten especialment atractives per a alguns/as investigadors/as de les àrees de salut, ja que el **cost mitjà per publicar és baix**
- Afecten negativament la credibilitat de la investigació biomèdica

- Llistat de publicacions periòdiques de l'àrea de biomedicina qüestionades per reunir característiques descrites com a pròpies de les publicacions depredadores
- Fonts d'ús comú a les biblioteques universitàries: llistes de revistes depredadores (llistes negres), i bibliografia especialitzada
- Patró de qualitat per a corroborar o posar en dubte el caràcter fraudulent de la publicació: inclusió en bases de dades i llistes “blanques” i presència en les llistes d'entitats que vetlen pel compliment de principis de transparència, ètica i bones pràctiques en la publicació en revistes acadèmiques
- Monitoratge de revistes: seguiment i detecció de pautes de comportament com ara canvis d'editor, de lloc web, de títol o supressió de títols

Cóm evitar els fraus en Salut: eina ON NO PUBLICAR

Fraus editorials. Biblioteca Ciències ...

Sign up

Evaluation

Views | Grid view | 2 hidden fields | Filter | Group | Sort

	Title	Subject	WoS-Maste...	Medline	Scopus	DOAJ
1	21st Century Pathology	Pathology	No	No	No	No
2	Acta Kinesiologica	Orthopaedics	Yes	No	No	No
3	Acta Medica International	Medical Sciences	No	No	No	Yes
4	Acta Poloniae Pharmaceutica	Pharmacy and Pharmacology	Yes	No	Yes	No
5	Acta Scientiae et Intellectus	Multidisciplinary Sciences	No	No	No	No
6	Acta Velit	Pharmacy and Pharmacology	No	No	No	No
7	Advance Research Journal of Multidisciplinary Discoveries	Multidisciplinary Sciences	No	No	No	No
8	Advanced Journal of Emergency Medicine (currently known as Frontiers in...)	Medical Sciences	No	No	No	Yes
9	Advanced Journal of Surgical Pathology	Pathology	No	No	No	No
10	Advances in Biomedicine and Pharmacy	Pharmacy and Pharmacology	No	No	No	No

895 records

- s'ofereix en obert des del Portal de Suport a la Investigació de les biblioteques de la UV
- similar a un full de càlcul però amb més funcionalitats
- l'usuari pot interactuar amb les dades (cerca per camps, filtres, agrupació)

BIBLIOGRAFIA

Álvarez-Vizcaino, M., & Climent Piqueras, B. (2023). Herramienta para la identificación y análisis de revistas depredadoras en ciencias biomédicas. *Revista Española De Documentación Científica*, 46(4), e373.

<https://doi.org/10.3989/redc.2023.4.1445>

Bosman, J., Frantsvåg, J. E., Kramer, B., Langlais, P.-C., & Proudman, V. (2021). OA Diamond Journals Study. Part 1: Findings. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4558704>

United Nations Educational la science et la culture Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura (2021). Recomendación de la UNESCO sobre la Ciencia Abierta.

https://unesdoc.unesco.org/notice?id=p::usmarcdef_0000379949_spa

RECURSOS WEB

On publicar: Investigadors de Ciències de la Salut

<https://investsbd.blogs.uv.es/on-publicar-investigadors-salut/>

On no publicar: Fraus editorials a Salut

<https://investsbd.blogs.uv.es/on-publicar/fraus-editorials/>